

Rynek nawozów mineralnych

Jedną z najważniejszych tendencji obserwowanych obecnie na europejskim rynku nawozów sztucznych jest ich zróżnicowane zużycie w poszczególnych krajach. W większości krajów Europy Środkowo-Wschodniej zwiększa się zużycie składników odżywczych, takich jak azot, potas i fosfor, natomiast w Europie Zachodniej, a zwłaszcza w Niemczech, przewidywany jest spadek zużycia tychże składników, głównie ze względu na zaostrzenie krajowych przepisów w zakresie stosowania nawozów mineralnych.

W Niemczech zużycie nawozów w perspektywie najbliższych 10 lat może zmniejszyć się nawet o 50% w przypadku nawozów fosforowych i ponad 30%, jeżeli chodzi o nawozy azotowe i potasowe. Ponad 15-procentowy spadek zużycia azotu może wystąpić także w Holandii. Polska na tym tle ma przed sobą bardzo dobre perspektywy, bo u nas - według szacunków organizacji Fertilizers Europe - powinien mieć miejsce blisko 40-procentowy wzrost konsumpcji nawozów fosforowych, ok. 20-procentowy wzrost zużycia nawozów azotowych i dochodzący do 10% wzrost zużycia nawozów potasowych. To ważna informacja dla krajowych producentów nawozów sztucznych.

Ważnym rynkowym wskaźnikiem charakteryzującym rok w branży nawozów mineralnych są ceny. Światowe ceny nawozów mineralnych od ponad 2 lat są stosunkowo stabilne. W marcu br. ceny wzrosły o 1,4% w porównaniu do poprzedniego miesiąca, ale nadal były przeciętnie o 0,8% niższe niż rok wcześniej. W kolejnych miesiącach br. ceny nawozów mineralnych w handlu światowym prawdopodobnie nie zmienią się istotnie i nadal będą pozostawały na poziomie zbliżonym do ubiegłorocznego. Wprawdzie wzrost kosztów produkcji w związku z drożącymi surowcami energetycznymi będzie sprzyjał podwyżkom cen, w tym głównie nawozów azotowych, to jednak w przeciwnym kierunku będzie działała stopniowo rosnąca podaż nawozów pod wpływem wzrostu mocy produkcyjnych w związku z zakończeniem inwestycji zapoczątkowanych w latach 2010-2011, tj. w okresie dobrej koniunktury na rynku nawozowym.

W marcu 2018 r. utrzymywał się podwyższony popyt na nawozy mineralne, w tym głównie na nawozy azotowe, co skutkowało wzrostem ich cen. Podwyżki jednak były stosunkowo niewielkie. Saletrak podrożał o 0,8%, a saletra amonowa o 0,4%. Ceny w marcu nadal pozostawały na poziomach niższych niż rok wcześniej. Nawozy mineralne były średnio o 2,5% niższe niż w marcu 2017 r. Obniżki cen dotyczyły większości nawozów, w tym głównie nawozów wieloskładnikowych i fosforowych. W kolejnych miesiącach 2018 r., a zwłaszcza w drugiej połowie roku, popyt na nawozy mineralne będzie stopniowo malał, co powinno sprzyjać posezonowym obniżkom cen. Obniżkom cen będą sprzyjały ponadto rosnące od kilku lat dostawy nawozów na krajowy rynek, w tym głównie nawozów importowanych oraz stosunkowo niskie ceny nawozów w handlu światowym.

Relacje cen nawozów mineralnych do zbóż nieznacznie poprawiły się. Na zakup 1 kg NPK należało w marcu br. przeznaczyć równowartość 5,1 kg pszenicy, tj. o prawie 0,1 kg mniej niż rok wcześniej. Nawozy potaniały również względem żywca wieprzowego. Na zakup 1 dt NPK należało przeznaczyć równowartość 70 kg żywca wieprzowego, tj. o 7 kg mniej niż w lutym i tyle samo wcześniej.

Należy podkreślić, że produkcję i stosowanie nawozów mineralnych determinują aspekty agrotechniczne, ekonomiczne i ekologiczne.

Stosowanie nawożenia jest podstawowym czynnikiem plonotwórczym, a udział nawozów w przyroście plonów, w zależności od poziomu dawek, wynosi 50 - 70%. Nawożenie mineralne ma również kluczowe znaczenie dla wykorzystania potencjału produkcyjnego gleby i zapewnienia wysokich i dobrych jakościowo plonów roślin uprawnych. Ocenia się, że rolnik na nawozy przeznaczają około 20% środków zarezerwowanych na produkcję rolną. Nawozy mineralne stanowią jednocześnie ważny składnik kosztów w gospodarstwach rolnych, co limituje poziom ich życia.

Tadeusz Plichta